

Les Antipodes

TG STAN & CANINE COLLECTIF

Als we echt niets meer te vertellen hebben

Pieter T'Jonck
Gezien op 07 oktober 2022
Les Tanneurs, Brussel

In de covid periode werkten tg Stan en het Brussels-Waalse Canine collectif aan 'Les antipodes', een bewerking in het Frans van 'The Antipodes', een stuk van de Amerikaanse auteur Annie Baker. Het is een vilein portret van wat 'creative writing' en 'storytelling' in de entertainmentindustrie werkelijk inhoudt. Je komt soms niet bij van het lachen, al is de werkelijkheid die Baker schetst schrijnend. Deze mensen hebben echt niets (meer) te vertellen.

08 OKTOBER 2022

Wat we vandaag als 'werk' omschrijven staat ver af van het aloude 'kostwinnen'. Natuurlijk hebben we nog steeds een inkomen nodig, maar het lijkt alsof werk toch vooral een manier werd om jezelf 'waar te maken'. Werk gaat vandaag om persoonlijkheid, om talent (en 'war on talent'). Daardoor vervaagt de grens tussen werk en leven. Geen plek waar meer geldt dan de 'creatieve industrie' die 'content' en 'verhalen' produceert. Waar halen die mensen hun inspiratie? Uit hun eigen leven?

Enter Sandy (Bert Haelvoet), een producer-regisseur die een hit scoorde met 'Heathens' ('Heidenen'), een serie die grotendeels gebaseerd was op persoonlijke geschiedenissen van zijn *creative team*. Dat zit terug bij elkaar voor een nieuwe serie. De druk is groot, want Jeff en Max, de geldschieters, verwachten niets minder dan een nog grotere hit.

Terwijl Sandy het binnen zijn team helemaal voor het zeggen heeft, moet hij op zijn beurt naar het pijpen van Jeff en Max dansen. In het verleden moest hij zo de lichtgeraakte, overgevoelige Alejandra tolereren, wegens bevriend met Jeff. Blijkbaar ligt hij ook onder de sloef bij zijn echtgenote. Die lijdt aan allerlei kwalen, al ga je op de duur denken dat Sandy die echtgenote verzon als excuus om er van onder te muizen als de zaken verkeerd gaan.

Ondanks zijn gezag laat Sandy binnen zijn team wel een ongedwongen, kameraadschappelijke sfeer heersen. Hiërarchie staat niet in zijn woordenboek. Sandy lijkt trouwens in meer opzichten een koosjere baas: hij drukt iedereen op het hart dat er na 19u en in het weekend niet gewerkt, gemaild of getelefoneerd wordt. In ruil moeten zijn teamleden binnen de werkuren wel alles geven. Hun geheimste gedachten en herinneringen moeten ze delen tot er een sterk verhaal is. Hij zorgt voor een 'veilige omgeving': wat ze zeggen zal nooit naar buiten komen. Dit is een biechtstoel 'with benefits'. De lange tafel op het podium symboliseert dat egalitaire werkklimaat. De berg chipszakjes eronder verraadt echter ook een grote vraatzucht.

Binnen het kwartier tekent zich binnen de groep echter toch een onuitgesproken, maar onmiskenbare pikorde af. Danny 1 (Robby Cleiren) staat als *ancien* aan de top. Zijn naamgenoot, Danny 2 (Benjamin Torrini), een dromerig, gevoelig type, wordt na zekere tijd uitgerangeerd. Teveel een watje. Dave (Colin Javaux) is de carrièrejager van de groep. Het kan hem niet schelen wat er gebeurt als hij maar succes heeft. Eleonore (Els Dottermans) heeft niets te vertellen maar kletst maar raak en houdt de sfeer er zo in. Twee andere figuren, Benjamin (Atta Nasser) en Josh (David Scarpuzzi) blijven wat op de achtergrond. Josh zit echter in een lastig parket, want hij krijgt maar geen contract te pakken, om volstrekt onduidelijke (maar toch enigszins racistische) redenen.

Het zijn holle vaten, verliefd op hun eigen lawaai

De underdog in het gezelschap is Brian, gespeeld door een vrouw, Louise Jacob. Brian moet zwijgen en goede ideeën noteren, maar vertikt dat. In ruil zit hij voortdurend op het internet na te vlooien wat de anderen beweren. En dan is er nog Sarah (Camille Voglaire), het manusje van alles. Ze regelt de lonen, het middageten, de toegangspasjes, de communicatie met Jeff en Max en nog veel meer. Altijd behulpzaam, altijd vrolijk is ze het gewillig instrument van de ondoorgrondelijke machinaties van Sandy cs.

Binnen de korstte keren loopt het proces compleet in het honderd. Als er na zes weken nog geen bruikbaar idee op tafel ligt wordt tijd een obsessie voor de groep. Ze fantaseren over manieren om de tijd om te keren en stil te zetten of in andere tijdsdimensies te belanden. Het enige bruikbare verhaal komt van Sarah, maar die behoort niet tot het team. Benjamin weet ook wel raad: hij lanceert een scifi versie van Genesis.

Stilaan wordt duidelijk dat Sandy niet meer gelooft in het proces. Zeker niet na een (hilarisch) videogesprek met grote baas Max (met de duidelijk herkenbare stem van Damiaan De Schrijver). Als hij steeds vaker wegblijft slaan bij de ene na de andere medewerker de stoppen door. Plots doen ze toch overuren. Wanhopig prevelen ze formules over hoeveel verhalen er bestaan. De ene houdt het op zeven, de andere op tien. Brian begint te hallucineren. Het verhaal wordt compleet surrealistisch als hij een kwal uitbraakt (een beest dat, volgens zijn opzoekingen op het internet, geen determineerbare leeftijd heeft omdat het zich compleet kan vernieuwen).

Annie Baker steekt in dit stuk genadeloos de draak met de werkcultuur in de creatieve industrie. Ze laat zien dat *buzzwords* als 'storytelling' gebakken lucht zijn, het product van een werkcultuur die zo geobsedeerd is door persoonlijkheid en succes dat er geen ruimte is voor concentratie en onderzoek

(de enige die daar aan doet is inderdaad Brian, de outcast). Laat staan dat er ook maar iemand in deze bende blijk geeft van enige bagage. Deze mensen hebben gewoon niets te vertellen. Het zijn holle vaten, verliefd op hun eigen lawaai.

Tg Stan en Canine Collectif laten vooral dat satirische aspect volop uitkomen, met waanzinnig grappige scènes van onder meer Louise Jacob en Camille Voglaire. Els Dottermans legt daar een dikke saus van onversneden spotzucht overheen. Nadeel daarvan is dat de thematische lijnen in de tekst niet erg scherp uitgetekend raken. Maar lachen doe je hier wel. Groen lachen weliswaar.